

lagt, ikke underbygget saa godt, som det kunde være, og som f. Eks. Forslaget til Opførelsen af en Sindssygeanstalt var. Som jeg fremhævede, var det oprindelige Overslag beregnet at ville medføre en Udgift af 1,385,000 Kr. Det fik jeg efter Konferencer med Haandværkerne nedbragt til 1,200,000 Kr. Det blev spaaet ved første Behandling her i Tinget, at man vilde komme betydeligt op over dette Beløb; det blev vist nævnt, at man vilde komme op paa 2 Mill. Kr. Det Udvalg, der blev nedsat, fik Tegninger tilvejebragt i meget stort Omfang. Medens det stod i Lovforslaget, at der kunde anvendes 9—10,000 Kr. til en Kommission, der skulde tilvejebringe de nødvendige Tegninger o. s. v., blev der allerede under Udvalgets Arbejde tilvejebragt Tegninger i saa stort Omfang som muligt, og der blev, for at man kunde have et Udgangspunkt til Sikkerhed for, at man kunde holde sig indenfor 1,200,000 Kr., saa vidt Sikkerhed kan skaffes paa dette Omraade, indhentet Tilbud fra Murmester Andersen. Saa blev hele Spørgsmaalet drøftet til tredje Behandling, om det skulde udbydes til offentlig Licitation, eller om det skulde gives i alt væsentligt til Murmester Andersen. Det sidste blev vedtaget af Rigsdagen, og det har jeg rettet mig efter. Thi jeg har ikke sluttet Kontrakter med andre end Murmester Andersen og Aktieselskabet „Vølund“, fra hvilket Murmester Andersen paa Forhaand havde indhentet Tilbud paa Indlægning af Varmeapparatet. Da Kontrakten skulde slutes, vilde „Vølund“ helst have den afsluttet i eget Navn, for Resten overensstemmende med Udtalelser, der vare faldne i Rigsdagen. Altsaa, det er det samme Firma, som har givet Tilbud under Rigsdagsforhandlingen om Varmeapparaterne. Der er altsaa kun sluttet Kontrakt med Murmester Andersen, idet jeg ser bort fra den omdisputerlige Kontrakt med Hensyn til elektriske Indlæg paa ca. 10—12,000 Kr. Murmester Andersen har samlet Tilbud fra de specielle Haandværkere, Snedkere, Tømrere, Blikkenslagere o. s. v., og, som der staar i Andersens Tilbud af 8. April 1911, var han underkastet Kritik med Hensyn til alle Enhedspriser, Mængdeberegninger o. s. v. Jeg havde helst set, at man havde kunnet vente med at opføre den hele Bygning, indtil alle Tegninger vare fikse og færdige, men det kunde man ikke. Det hastede, og man tog derfor først fat paa Økonomibygningerne og derefter paa Muren. Saa kom altsaa disse Tilbud paa Opførelse af de enkelte Fængselsbygninger,

detaillerede, som de skulde være ifølge Tilbudet af 8. April, med Hensyn til Enhedspriser, Mængdeberegninger o. s. v. Dem gennemgik Arkitekten meget kritisk, og Rasmussen og Hammerich fik dem til Gennemgang. Derefter kom de til mig, og ved en Konference hos mig fik jeg Tilbudet yderligere nedsat. Jeg husker saaledes, der var noget Snedkerarbejde, som jeg kritiserede, det var dyrere end nødvendigt, og det fik jeg efter Forhandlinger med Snedkermesteren yderligere nedsat. Paa dette Arbejde er det, at Arkitekt Nyebølle paa et vist Tidspunkt har indhentet Tilbud — det kaldes her Licitation — fra forskellige Haandværkere, hvor man mente Andersens Tilbud var for højt. Der var saaledes et stort Glarmesterarbejde og Malerarbejde. Det er naturligvis vanskeligt for en Arkitekt at regne dette igennem og se, om det er muligt at faa det billigere end efter de to Tilbud, Andersen havde fremskaffet. Saa søgte han Tilbud fra andre Haandværkere paa dette Omraade. Tilbudet paa Glarmesterarbejdet blev noget billigere, vist en Bagatel paa 68 Kr., end Nyborg-Firmaets Tilbud. Den paagældende Glarmester i København, som havde givet Tilbudet, trak efter velvillig Forhandling sit Tilbud tilbage, saa at der ingen Strid blev med ham; han anerkendte Nyborg-Firmaet for et udmærket, leveringsdygtigt Firma. Saa blev som sagt Entrepriskontrakten i sin Helhed sluttet med Murmester Andersen paa alle de paagældende Poster, idet jeg kun sikrede mig ved en udtrykkelig Bestemmelse i Kontrakten, at han betalte Underentreprenørerne, idet han skulde producere Kvitteringer fra disse. Der er altsaa kun sluttet de to Kontrakter — jeg ser stadig bort fra den omdisputerlige Kontrakt vedrørende Elektricitetsværket — med Andersen og „Vølund“, hvem Andersen i Forvejen havde henvendt sig til. Under den sidste Konference med Andersen har jeg spurgt, om jeg kunde være sikker paa, at vi bleve indenfor det bevilgede Beløb, og at de andre Bygninger, som skulde opføres, kunde blive opførte for de bevilgede Beløb, og det har jeg faaet hans Bekræftelse paa. Tegningerne undergik — jeg kan sige naturligvis — forskellige Forandringer. Da de kom fra Arkitekten til Fængselsdirektoratet, ønskede dette visse Ting forandrede ved selve Fængselsbygningen. Der var vist navnlig nogle Arbejdssale, man gerne vilde have. Dem fik man. Fængselsbygningen er derved bleven større, men da der paa andre Punkter kan spares noget, haaber man at kunne